

**Будь обережною
і уважною...**

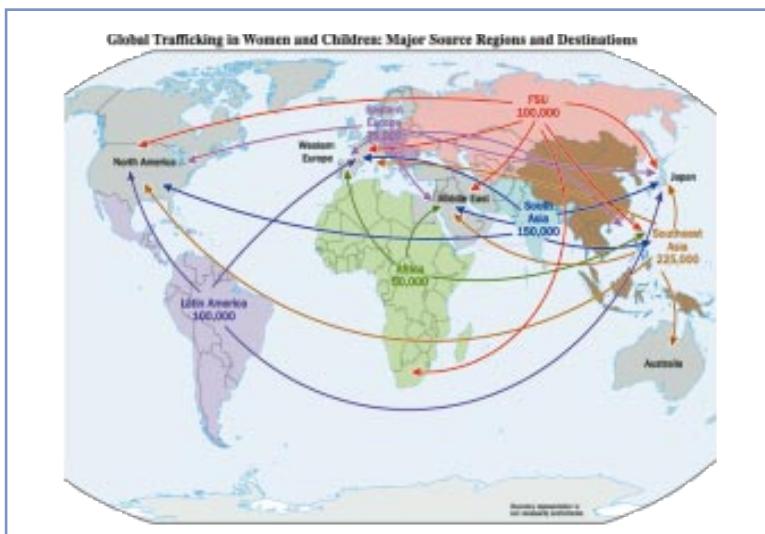
*щоб не стати
жертвою
торгівлі людьми*

Підготовано Державним Департаментом США
Відділ міжнародної боротьби
з незаконним обігом наркотиків та злочинністю

Що таке торгівля людьми?

Торгівля людьми – це перевезення їх з одного місця до іншого, здійснюване силоміць або шляхом введення в оману обіцянками гарної роботи чи шлюбу за кордоном. Торгівля людьми є сучасною формою работоторгівлі, і той, хто займається цим «бізнесом», не вагаючись завдасть лиха Вам і Вашій родині.

Хто стає жертвами торгівлі людьми?

Торгівля людьми – це глобальна проблема.

Ви можете подумати: **«Зі мною не може статися нічого подібного!»**, – проте щодня в усьому світі це трапляється саме з такими людьми, як і Ви. Ми не збираємося Вас лякати, просто не хочемо, щоб Ви потрапили у скрутне становище.

Дівчат і дітей можуть вивозити далеко на чужину, переправляти до сусідніх держав і навіть переховувати у межах їхньої рідної країни.

Чи доводилося Вам отримувати привабливі пропозиції попрацювати за кордоном?

Кожна конкретна ситуація має свої особливості. Ви можете знати, а можете й не знати про те, що станете «живим товаром», і про те, що саме Вам доведеться робити у місці призначення.

«Ця жінка запропонувала мені свою допомогу у пошуках роботи де-небудь за кордоном. Вона сказала, що має у Німеччині одну знайому, яка може допомогти мені зв'язатися з родиною, що найняла б мене хатньою робітницею». Але по прибутті «вона повідомила, що я заборгувала їй дві тисячі німецьких марок, які могла б відробити, надаючи сексуальні послуги чоловікам. Я була приголомщена».

**Розповідає Марша,
жертва торгівлі людьми**

Нерідко жінки відгукуються на оголошення, вміщені у газетах, бо не знають, що злочинні організації часто видають свою діяльність за цілком легальний бізнес, маскуючись під:

- Агентства моделей
- Туристичні фірми
- Компанії, що надають послуги з працевлаштування
- Фірми, що надають послуги з догляду за дітьми
- Міжнародні шлюбні агентства (наречені за перепискою)

Це лише кілька різновидів бізнесової діяльності, що нею прикриваються зловмисники.

Проте торговцями людьми не завжди виявляються незнайомці. Нерідко жінки і діти потрапляють у тенета за сприяння тих, кого вони добре знають:

- Родичів
- Сусідів
- Друзів і приятелів

Особа, яка може бути членом злочинного угруповання або діяти самостійно, як правило, обіцяє Вам знайти для Вас роботу за кордоном або влаштувати шлюб з іноземцем, взяти на себе залагодження всіх юридичних процедур і оплатити вартість паспорта, дозволу на роботу і транспортні витрати.

«Він сказав мені, що заплатив за мене десять тисяч доларів і тепер я мушу їх йому відробити. Він сказав, що я повинна займатися проституцією».

Розповідає Ольга, жертва торгівлі людьми

Що далі?

Жертвам торгівлі людьми, що перебувають за кордоном на правах нелегальних іммігрантів, часто доводиться жити і працювати в незадовільних, а іноді й небезпечних умовах. Злочинці примушують жінок і дітей займатися проституцією, експлуатують їх на виснажливих роботах або спонукають до інших видів протиправної діяльності. Щоб досягти своєї мети, вони вдаються до:

- **Вилучення документів:** паспортів, посвідчень про народження, ідентифікаційних свідоцтв, записників.
- **Обплутування боргами:** як тільки жертва підписує контракт і прибуває до місця призначення, роботодавець – організація або окрема особа – починає відбирати у неї платню нібито на покриття витрат, пов’язаних з перевезенням та оформленням паспорту і візи.
- **Фізичних знущань:** побиття, стусанів, висмикування волосся, придущення, згвалтування або змушення до статевих стосунків під загрозою застосування холодної чи вогнепальної зброї.

«Вони били мене лише по спині, у ділянку нирок, щоб не зіпсувати моєї зовнішності».

Розповідає Ольга

- **Морально-психологічного тиску:** жінку підштовхують до протизаконних дій, погрожують помститися її родині, відібрати у неї дітей, завдати їй матеріальних збитків, видати її поліції чи імміграційній службі, принизити або знеславити.

- **Ізоляції жертви:** утримування її у зчиненому приміщенні без жодних можливостей спілкування з друзями, представниками соціальних служб і членами релігійних общин.

Хоча деякі жінки й усвідомлюють, що на чужині вони повинні будуть виконувати нудну хатню роботу, працювати на тяжких сільськогосподарських роботах, виступати в еротичних шоу або займатися проституцією, трапляється, що їхні наймачі чи «благодійники» у місці призначення все одно знущаються з них, тримають їх в ізоляції, а також відбирають їхній заробіток, якщо не весь, то більшу його частину.

Як я можу захистити себе?

Якщо приватна особа чи компанія береться організувати Вашу подорож та працевлаштування за кордоном:

- ✓ **Дізнайтесь адресу і номер телефону посольства чи консульства вашої країни, розташованого якнайближче до місця Вашого майбутнього перебування.**
- ✓ З'ясуйте назву, адресу і телефонний номер установи чи організації, яка бере Вас на роботу. Якщо це можливо, зателефонуйте чи напишіть листа Вашому роботодавцю, аби пересвідчитися, що Ви дійсно працюватимете у нього, та розпитати про перспективи Вашої роботи, заробітну платню й умови життя.
- ✓ Зверніться до неурядових організацій Вашої країни, особливо тих, які опікуються проблемами жінок, щоб вони допомогли встановити, чи дотримується закону і варта довіри та особа або організація, з якою Ви збираєтесь мати справу за кордоном. Якщо Ви плануєте подорож до США, зверніться з подібним проханням до консульського відділу Посольства Сполучених Штатів.
- ✓ **Більшість добропорядних роботодавців запропонує Вам укласти з ними контракт.** Не підписуйте його зопалу. Добре прочитайте увесь документ. Якщо він містить не

зовсім зрозумілі Вам формулювання, зверніться по пораду до юриста, неурядової організації чи особи, якій Ви довіряєте. **Вас повинна насторожити будь-яка угода**, де у тій чи іншій формі передбачається, що роботодавець:

- «**утримуватиме всю Вашу платню до закінчення терміну контракту**»;
 - «**сам видаватиме Вам готівку на поточні витрати з утримуваних ним грошей**»;
 - «**вираховуватиме певний процент із заробленої Вами суми**».
- ✓ У Вас повинні викликати підозру наміри роботодавця оформити для Вас туристичну візу, за якою Ви будете працювати у Сполучених Штатах (див. наведені нижче уривки із законодавчих актів США щодо цих питань).
- ✓ Повідомте Вашим родичам, коли саме Ви від'їжджаєте, і дайте їм адресу місця, у якому перебуватимете.
- Прибувши до місця призначення:**
- ✓ **Ні кому не віддавайте на збереження паспорт!** Незалежно від того, наскільки легальним є Ваше перебування за кордоном, роботодавцю Ваш паспорт не потрібен і він не має права тримати його у себе.
 - ✓ **Зберігайте копію Ваших паспортних даних у безпечному місці, про яке знаєте тільки Ви.**
 - ✓ Завчіть бодай кілька життєво необхідних фраз мовою країни, до якої Ви зираєтесь їхати.
 - ✓ Якщо Ви перебуваєте за кордоном, зареєструйтесь у посольстві чи консульстві Вашої країни.
 - ✓ Одразу по приїзді зв'яжіться з родичами чи друзями і підтримуйте контакти з ними.

ЩО Я ПОВИННА ЗНАТИ ПРО СПОЛУЧЕНИ ШТАТИ АМЕРИКИ (США),

якщо мені знадобиться допомога?

Ніхто не має права примушувати Вас працювати у Сполучених Штатах!

Особи, що перебувають у Сполучених Штатах Америки, підпадають під захист законів цієї країни і несуть перед ними відповідальність. Зателефонуйте до поліції, якщо опинитеся у небезпеці чи зазнаєте будь-яких зазіхань. Ви маєте право на захист.

Якщо Вас заарештують, Ви маєте право скористатися послугами адвоката. Якщо у Вас немає грошей, аби найти адвоката, зверніться до місцевого агентства юридичної допомоги. **Ви також маєте право зв'язатися з посольством або консульством Вашої країни.** Якщо Ви стали жертвою насильства з боку когось із членів власної сім'ї, Вас може захистити судовий припис, який стримає напасника чи заборонить йому спілкуватися з Вами та іншими членами Вашої родини.

Жертва злочинних дій у Сполучених Штатах має певні права! Програма захисту жертв злочину передбачає цілу низку відповідних заходів, зокрема консультування, надання притулку та юридичної допомоги в екстрених ситуаціях, а також термінове перевезення з небезпечного місця.

- **Ви можете зателефонувати за номером 1-888-428-7581 Лінії нагляду за дотриманням правил використання робочої сили.** Для неангломовних абонентів забезпечується переклад з більшості мов світу.
- Лінія приймає повідомлення про іноземних робітників, найнятих роботодавцями у США або ввезених до країни незаконним способом, які зазнають жорстокої експлуатації.

- Вона також надає інформацію про найманих робітників або жертв торгівлі людьми, які потребують медичної та інших видів допомоги.
- Лінія нагляду за дотриманням правил використання робочої сили допомагає урядові США запобігати торгівлі людьми, розстежувати подібні злочини та притягувати до відповідальності як тих, хто їх скоїв, так і осіб, які неналежним чином поводяться з найманими робітниками.
- **Якщо Вам загрожує небезпека, зателефонуйте за номером 911,** і Ви негайно отримаєте допомогу, у якому куточку Сполучених Штатів Ви б не перебували.
- Якщо Ви побоюєтесь звертатися до поліції, то пам'ятайте про інші місця, де Вам можуть зарадити:
 - Лікарні
 - Частини пожежної охорони
 - Церкви
 - Притулки для жінок і дітей
 - Юридичні фірми
 - Імміграційні агентства.
- **Ви можете також зателефонувати до посольства чи консульства Вашої країни у Вашингтоні та великих містах Сполучених Штатів.**

Положення американського законодавства щодо торгівлі людьми:

Торговцям людьми загрожує термін перебування у тюрмі до 20 років або ж, в окремих випадках, довічне ув'язнення. Вони також повинні відшкодувати всі матеріальні збитки, завдані ними їхнім жертвам.

Торгівля людьми: Ввезення чи спроба ввезення до Сполучених Штатів людей поза визначеними для цієї мети пунктами, а також заохочення чи спонукання їх до незаконного в'їзду, проникнення чи перебування у США кваліфікується як злочин. Так

само протизаконним вважається переховування іноземців, які нелегально перебувають на території США, надання їм притулку, а також перешкоджання виявленню таких осіб. За законами Сполучених Штатів, примушування особи до підневільної праці та утримання її у стані раба – надзвичайно тяжкі злочини.

Щодо незаконного в'їзду: проникнення до Сполучених Штатів без санкції службовця імміграційної служби вважається злочином, за який встановлено покарання у вигляді позбавлення волі на термін до двох років і депортації. Служба імміграції та натуралізації Сполучених Штатів Америки має право депортовати будь-яку особу, що перебуває на території країни нелегально або займається протиправною діяльністю, а також заборонити її надалі приїздити до США.

Щодо нелегального працевлаштування: робота у Сполучених Штатах вважається законною лише у тому випадку, коли особа має візу, що дозволяє працевлаштування у цій країні, або коли працевлаштування санкціоноване Службою імміграції та натуралізації США. Щоб отримати таку візу, Ви повинні особисто пройти співбесіду зі співробітником консульського відділу (або Служби імміграції та натуралізації, якщо Ви приїхали до США як турист, але бажаєте влаштуватися на роботу). Робочі візи надаються передусім висококваліфікованим працівникам, а не претендентам на місце офіціанта, виховательки, танцівниці у нічному клубі тощо. Якщо у Вас виникли питання щодо отримання робочої візи, зверніться до посольства чи найближчого консульства США.

Щодо проституції: Проституція перебуває поза законом майже у всіх великих і малих містах США. Крім того, злочином є ввезення до країни чи перевезення з одного штату до другого жінок або дівчат з метою їх використання як повій або схильні до заняття проституцією чи іншими видами протиправної діяльності.

- Історії жертв торгівлі людьми люб'язно надані Проектом Захисту (Школа погиблених міжнародних студій, Університет ім. Джонса Гопкінса)
- Права на ілюстрації належать Index Stock Imagery та PhotoDisc, Inc. (1997 р.).